

Hodnocení ústní zkoušky z českého jazyka a literatury

(profilová část maturitní zkoušky v kalendářním roce 2026)

Ústní zkouška je **časově vymezena následovně**: Na přípravu má žák 20 minut, vlastní zkoušení trvá 15 minut, u žáků s PUP je čas přípravy stanoven dle doporučení ŠPZ. Při zkoušce se uplatňuje metoda řízeného rozhovoru.

Hodnocení ústní zkoušky z českého jazyka a literatury

Ústní zkouška z českého jazyka a literatury je hodnocená v níže uvedených 3 kritériích, výsledné hodnocení ústní zkoušky je součtem udělených bodů za jednotlivá kritéria

kritérium	dílčí část	oblasti hodnocení	dílčí body				
			0	1	2	3	4
I. Charakteristika uměleckého textu	analýza uměleckého textu	I. téma/motiv; kompozice; literární druh a žánr	0	1	2	3	4
		II. zařazení výňatku do kontextu časoprostor postavy, stručný děj	0	1	2	3	4
		III. jazykové prostředky verš tropy a figury	0	1	2	3	4
	literárněhistorický kontext	autorova tvorba; obecně kulturní kontext	0	1	2	3	4
II. Charakteristika neuměleckého textu	analýza neuměleckého textu	porozumění, funkční styl, slohový postup a útvar; jazykové prostředky	0	1	2	3	4
III. Výpověď v souladu s jazykovými normami, samostatnost projevu v rámci tématu, plynulost vyjadřování			0	1	2	3	4

Vnitřní podmínky:

Vnitřní podmínka 1: Při obdržení **méně než 3 bodů** v analýze uměleckého textu žák u ústní zkoušky **neuspěl** (0 bodů).

Vnitřní podmínka 2: Při obdržení **méně než 4 bodů** v analýze uměleckého textu včetně literárněhistorického kontextu žák u ústní zkoušky **neuspěl** (0 bodů).

První kritérium je rozčleněno na dílčí kritéria. Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0-1-2-3-4.

Bodová škála k hodnocení ústní zkoušky z českého jazyka a literatury

	0	1	2	3	4
<p>CHARAKTERISTIKA UMĚLECKÉHO A NEUMĚLECKÉHO TEXTU</p> <p>CHARAKTERISTIKA LITERÁRNĚHISTORICKÉHO KONTEXTU</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře. • Analýza textu je nedostatečná • Tvrzení jsou nedostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky • Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře. • Analýza textu je dostatečná. • Tvrzení jsou dostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ve sdělení se občas objevují nedostatky • Pomoc zkoušejícího je nutná jen občas. • Analýza textu je dobrá. • Tvrzení jsou dobře doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. • Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle. • Analýza textu je velmi dobrá. • Tvrzení jsou velmi dobře doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují • Pomoc zkoušejícího není nutná. • Analýza textu je výborná. • Tvrzení jsou výborně doložena konkrétními textovými pasážemi.
<p>VÝPOVĚĎ V SOULADU S JAZYKOVÝMI NORMAMI A ZÁSADAMI JAZYKOVÉ KULTURY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Výpověď je ve vysoké míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. • Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. <p>Nebo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projev nelze hodnotit, žák téměř nebo vůbec nekomunikuje. • Argumentace je nedostatečná. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výpověď je ve větší míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. • Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve větší míře vyskytují nedostatky • Argumentace je dostatečná. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výpověď je jen občas v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. • Projev není občas plynulý, v jeho strukturaci se občas vyskytují nedostatky • Argumentace je dobrá. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se objevují ojediněle. • Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se objevují ojediněle. • Argumentace je velmi dobrá. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se téměř neobjevují. • Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se téměř neobjevují. • Argumentace je výborná.

Maximální dosažitelný počet bodů v ústní zkoušce je celkově **24 bodů**.

Minimální dosažená hranice úspěšnosti v ústní zkoušce je **10 bodů**. Při počtu bodů 9 žák neuspěl.

HODNOCENÍ ŽÁKŮ S PUP

Při hodnocení se zohledňují symptomy uvedené v doporučení vystaveném v ŠPZ (pro ústní zkoušku v části C doporučení).

Kategorie SPUO-1

- časový limit na přípravu navýšen o 25%
- tolerance diagnostikovaných symptomů v ústním projevu

Kategorie SPUO-2

- časový limit na přípravu navýšen o 50 %
- kompenzační pomůcky
- formální úpravy pracovního listu
- případné obsahové úpravy pracovního listu
- tolerance diagnostikovaných symptomů v ústním projevu

Hodnotící kritéria 1 – 2 - doporučení nemá vliv na hodnocení

Hodnotící kritérium 3 - Výpověď v souladu s jazykovými normami

Tolerované symptomy v doporučení:

Tolerance diagnostikovaných symptomů v ústním projevu (nedostatky a specifické chyby):

- foneticko-fonologická rovina
 - nedostatečná fonematická diferenciacie (older x oldest, schreibst x schreibst, rozlišování i x y ve slovech se slabikami di-ti-ni/dy-ty-ny apod.
 - eliminace (vynechávání) některých hlásek nebo zbytečné přidávání hlásek a slabik v rámci slov
 - záměna pořadí hlásek a slabik ve slově, jejich inverze
 - obtíže při vyslovování víceslabičných či složených slov v důsledku motorické neobratnosti mluvidel (artikulační neobratnosti)
 - obtíže v oblasti vnímání a reprodukce přízvuku, intonace a rytmu řeči
 - pomalý způsob čtení, případně nesprávná technika čtení vlastní přípravy na ústní zkoušku nebo výchozího textu a dílčích úkolů (např. tzv. dvojí čtení)
 - narušení vázání slov a plynulosti řečové produkce (pauzy způsobené např. plánováním gramatiky a lexika, hledání vhodnějších formulací nebo pokusy o propojení myšlenek) apod.
- lexikální rovina
 - menší slovní zásoba, opakování slov (obtížné hledání synonym)
- sémantická rovina
 - nepřesnosti v užívání slov z hlediska jejich významu
- morfologická rovina
 - problémy se skloňováním a časováním
 - problémy s použitím základních časů v cizích jazycích
 - obtíže se členy v CJ
 - dysgramatické koncovky
- syntaktická rovina
 - nedostatky ve slovosledu v ČJ
 - problémy s aplikací pravidel slovosledu pro ten který CJ (žák aplikuje analogii slovosledu z ČJ na CJ)
 - postrádání smyslu vět ve stresu
 - obtíže s větňčlenským rozbořem a rozbořem souvětí
- pragmatická rovina

- projevy neklidu
- tenze

Uvedené symptomy budou tolerovány a nebudou mít vliv na celkové hodnocení.

Převod bodového hodnocení na známky:

Počet dosažených bodů	Klasifikační stupnice
24–21	výborný
20–18	chvalitebný
17–14	dobrý
13–10	dostatečný
9–0	nedostatečný

Ústní část tvoří 60 % konečné známky z českého jazyka a literatury.

V Ostravě dne 25. 3. 2026

Ing. et Ing. Zuzana Vargová, Ph.D., MBA
ředitelka školy

Vyjádření zkušební maturitní komise třídy MZ4

Podpisem stvrzuji svůj souhlas s navrženým hodnocením

podpis/datum

předseda

místopředseda

třídní učitel

další členové

